

HUIS VAN DE **NEDERLANDSE**
PROVINCIES

HNP-WERKPLAN 2013

Brussel, 31 januari 2013

Inhoudsopgave

Woord vooraf	3
1 Inleiding: Het HNP en de Europese Unie in 2013	4
Leeswijzer	4
2 Van strategie naar implementatie	5
3 Informatievoorziening	8
4 Inhoudelijke thema's	10
4.1 Regionale economie & energie	10
4.1.1 Structuurfondsen	10
4.1.2 Kennis en Innovatie	11
4.2 Vitaal Platteland	12
4.3 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer	13
4.3.1 Luchtkwaliteit: Herziening luchtpakket	13
4.3.2 Geluidshinder	14
4.3.3 Water	15
4.3.4 Demografische ontwikkelingen	15
4.4 Regionale bereikbaarheid en openbaar vervoer	16
4.4.1 Transport	16
4.5 Milieu	16
4.5.1 7 ^e Milieuactieprogramma	17

Bijlage 1: Analyse Werkprogramma 2013 Europese Commissie

Bijlage 2: Posities en verantwoordelijkheden

Bijlage 3: HNP doelgroepen

Bijlage 4: Lijst met afkortingen en verklaringen

Woord vooraf

In 2013 moeten de provincies en landsdelen hun huiswerk klaar hebben om voorbereid te zijn op de nieuwe Europese programmaperiode die in 2014 start. Wij moeten als provincies zorgen voor goede en uitvoerbare plannen en investeringen. Investeringen die bijdragen aan de Europese doelen op het vlak van groei, werkgelegenheid en een verdere vergroening van de economie.

Ik realiseer me dat Europa in woelige wateren het schip op koers probeert te houden. Lidstaten manen in tijden van crisis ook de Europese instellingen aan tot bescheiden begrotingen.

Hoewel de provincies oog hebben voor deze discussie op het hoogste politieke niveau, moeten wij toch vooral nadenken op welke wijze wij kunnen bijdragen aan de heropleving van de economie. In die zin wordt 2013 een belangrijk jaar, waarin de Europese Commissie met elke lidstaat afzonderlijk een partnerschapsovereenkomst sluit. Een afsprakenlijstje over hoe lidstaten, steden en regio's onze welvaart op een slimme en duurzame manier willen verzekeren.

Afgelopen jaar heeft het IPO-bestuur een Europastrategie vastgesteld. Er zijn afspraken gemaakt over een nieuwe, meer effectieve werkwijze, gebaseerd op een smallere agenda. Ons gezamenlijk doel is om de positie van de regionale overheden in de Europese beleidsvorming te versterken.

In Nederland is in verschillende etappes veel beleid van het Rijk naar de provincies gedecentraliseerd. Provincies hebben samen gekozen voor een profiel met duidelijke kerntaken. IPO, HNP en de provincies beïnvloeden in Den Haag en Brussel de Europese dossiers rond die kerntaken.

Voor de Europese Unie willen provincies een betrouwbare partner en aanspreekpunt zijn. Ik wil me daar in Brussel ook sterk voor maken. Niet alleen als Europa-adviseur van het IPO, maar ook als delegatieleider in het Comité van de Regio's én als voorzitter van het HNP.

Het Huis van de Nederlandse Provincies dient het belang van álle provincies. Wij zijn in Brussel om beleid te beïnvloeden dat de Europese Commissie maakt. Maar ook om partner te zijn bij de uitvoering van het beleid van de Commissie. Het dagelijks bestuur van de EU maakt ambitieus beleid voor Europa, beleid dat veel van onze terreinen ook raakt. Ik denk aan natuur, ik denk aan milieu en ook aan economie. De Commissie kijkt heel scherp naar de toekomst. Dat zijn wij als provincies ook gewend en daarom horen de provincies in Brussel te zijn. Om samen te komen tot goede resultaten, in het belang van onze burgers.

Wim van de Donk
Voorzitter Huis van de Nederlandse Provincies

1 Inleiding: Het HNP en de Europese Unie in 2013

In 2013 wordt de besluitvorming in twee voor het Huis van de Nederlandse Provincies (HNP) prioritaire dossiers EFRO/structuurfondsen en Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) afgerond en de uitvoering hiervan concreet gemaakt. Na een lange aanloop moet blijken of de intensieve lobby van provincies (en steden) tot het gehoopte succes leidt. Regionaal beleid en Landbouw zijn de twee grootste begrotingsposten op de Europese (meerjaren-)begroting, die telkens weer voor controverse zorgen.

Op het moment dat dit werkplan wordt geschreven is er over het Europees budget nog grote onzekerheid. De lidstaten zijn verdeeld en sommige landen verzetten zich ronduit tegen een verhoging van de EU-begroting. Hoewel het Europees Parlement, sinds het Verdrag van Lissabon, een zware stem heeft in de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader 2014-2020 (MFK), is unanimititeit van de lidstaten nodig. Dat betekent meestal een compromis, waarbij (bijna) iedereen iets krijgt. Een voorstel van de voorzitter van de Europese Raad anticipeert op de goede afloop door de nettobetalers aan boord te houden.

Los van de besluitvorming rond de meerjarenbegroting, wordt 2013 voor het HNP en de provincies een jaar om de lobby voor de nieuwe programmaperiode 2014-2020 af te ronden, te evalueren, nieuwe projecten op te starten en verder vooruit te kijken. Dat het kabinet Rutte II een meer pro-Europese houding aanneemt, is wat de provincies betreft een goed uitgangspunt om samen te komen tot betere resultaten.

In 2014 zijn er Europese verkiezingen. Het is in het belang van de provincies dat de Nederlandse én Europese belangen goed zijn verankerd in het Europees Parlement. Voor de provincies blijven ook relaties met individuele leden van het Europees Parlement een belangrijk onderdeel van het werk op de vooruitgeschoven post in Brussel.

Leeswijzer

Dit HNP-werkplan houdt rekening met de uitwerking van de IPO-Europastrategie en de afspraken die zijn gemaakt over de betekenisvolle, doch smalle IPO-agenda. In het werkplan worden de dossiers beschreven waarvoor ambtelijk-bestuurlijke lobbyteams zijn samengesteld. Bij deze dossiers (luchtkwaliteit, Europa2020, EFRO, GLB/POP, nieuwe aanbestedings- en concessierichtlijnen én TEN-T) is gekeken naar de Europese context en de provinciale inzet en doelen. De gedetailleerde uitwerking van deze dossiers is terug te vinden in de Europese IPO-lobby fiches, die maandelijks ten behoeve van het IPO-bestuur van een up date worden voorzien. Door de huidige fase van besluitvorming waarin het dossier zich bevindt, is de inzet op het dossier luchtkwaliteit echter zeer concreet beschreven in dit werkplan.

2 Van strategie naar implementatie

Inleiding

De algemene doelstelling van het HNP is het bewerkstelligen van een effectieve positionering en vertegenwoordiging van de provincies in Brussel. Het HNP is de vooruitgeschoven post in Europa. Het behartigt de belangen op het Brusselse speelveld en is daarmee de lobbyorganisatie van de provincies. Het HNP richt zich op de kennis- en netwerkanalyse van een beperkt aantal dossiers. Daarmee is het HNP de organisatie die proactief optreedt als verbindende schakel tussen Brussel en de achterban (provincies en IPO) en waar de strategie en het netwerk voor de Europese lobbydossiers wordt gecoördineerd.

Leidraad voor de twaalf provincies in Brussel zijn de provinciale agenda's en doelstellingen. Van daaruit wordt de gezamenlijke inzet bepaald in afstemming met de IPO-meerjaren-agenda voor dossiers die voor alle provincies en het IPO van belang zijn. Europa is facetbeleid binnen het IPO. In de verschillende provincies is dat niet (altijd) het geval. Dit heeft mede te maken met het feit dat het onderwerp Europa een integrale benadering vraagt die het facetbeleid overstijgt. De verbinding tussen verschillende facetonderwerpen en daarmee de coördinatie liggen bij het HNP. Facetbeleid (IPO) en integraal Europees beleid (provincies) komen immers bij het HNP samen.

Op 24 mei 2012 heeft het IPO bestuur een Europa-strategie vastgesteld. Deze strategie is opgesteld op verzoek van de HNP voorzitter en Europa adviseur van het IPO bestuur, Commissaris van de Koningin Wim van de Donk.

Bij het realiseren van de lobbydoelen uit hoofdstuk vier zijn veel partijen betrokken. Bij lobbyen gaat het om gecoördineerde actie: wie doet wat op welk moment? Dat betreft zowel de interne kant (binnen de provincies) als naar buiten toe, het beïnvloeden van de gehele Europese beleidscyclus.

Extern

Provinciaal doel

Het HNP heeft de ambitie om bij te dragen aan de gehele Europese beleidscyclus en probeert deze te beïnvloeden door te 'brengen' en te 'halen'. Brengen door onder andere het delen van kennis, bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van Europees beleid en het tonen van goede voorbeelden die passen binnen de Europese doelstellingen. Met halen wordt gerefereerd aan Europese programma's en de structuurfondsen, maar ook aan samenwerking in Europese netwerken.

De Europese beleidscyclus biedt verschillende momenten voor beïnvloeding. De Minister van Binnenlandse Zaken heeft in oktober 2011 zijn visie nota '*Bestuur en bestuurlijke inrichting: tegenstellingen met elkaar verbinden*' geschreven. Hierin staat dat de positie van de regio's in Europa wordt versterkt. Dit betekent dat provincies hun rol in het proces van betrokkenheid en dus beïnvloeding kunnen opeisen.

Dit kan onder andere door vast te houden aan het uitvoeren van – een update van – het *Actieplan Europa en decentrale overheden* dat 17 december 2008 is ondertekend door de Minister van Binnenlandse Zaken, de Minister van Buitenlandse Zaken, de voorzitter van het IPO en de voorzitter van de VNG.

Provinciale inzet

Om de ambities van het HNP te realiseren zet het verschillende instrumenten in. Op gezamenlijke dossiers is het HNP zo vroeg mogelijk betrokken bij beleidsvoorbereiding van de EC. Zodra een initiatief van de EC op stapel staat, raadpleegt de Commissie de Europese gemeenschap, zij doet dat onder andere via consultaties. Wanneer consultaties betrekking hebben op prioritaire dossiers van het HNP wordt er gereageerd. Na de verwerking van reacties op consultaties volgt meestal een commissievoorstel. Voor elk

formeel document dat de EC publiceert, schrijft het kabinet een kabinetsreactie via de BNC. Provinciale experts, IPO-medewerkers en/of HNP-medewerkers schrijven hieraan mee. Verderop in de beleidscyclus, zodra onderhandelingen door het EP over commissievoorstellen zijn gestart, denkt het HNP mee met Europarlementariërs en levert indien nodig concept amendementen aan. Tegelijkertijd behandelt de Raad hetzelfde voorstel. Ook hier denkt het HNP mee via deelname aan interbestuurlijke dossierteams van verschillende ministeries, in overleg met de PV en met inbreng via de lobbyisten in Den Haag bij de Tweede Kamer ter voorbereiding van de behandeling van raadsvergaderingen.

Andere instrumenten zijn rapporteurschappen via het CvdR, het organiseren van bijeenkomsten, het hebben van gesprekken met relevante partijen en betrokken zijn bij gedelegeerde en uitvoerende handelingen.

De ambities geformuleerd in hoofdstuk drie en de verschillende momenten die provincies en het HNP kunnen benutten in de beleidscyclus vraagt om prioritering gezien capaciteit en absorptievermogen van de medewerkers in Brussel en bij de 12 provincies en het IPO-secretariaat. Het HNP creëert massa door (via het IPO) samen te werken in de CEMR en met wisselende coalities van regio's of andere lobbygroepen.

De uitkomsten van het onderzoek dat de Universiteit van Nijmegen uitvoert voor het IPO over de positie van regio's in het Europese beleidsproces gaat handvatten bieden voor betere beïnvloeding van de Europese beleidscyclus.

Intern

Het HNP werkplan is het kader op basis waarvan de provincies en het IPO gezamenlijk acteren in Brussel. Voor de gezamenlijke dossiers hebben de HNP-lobbyisten de regie op de lobby. Zij zijn hoofdverantwoordelijke voor de activiteiten in de ambtelijke trojka's en het proces Brussel-Den Haag, als het primaat in Brussel ligt. Het HNP-bestuur bewaakt de samenhang tussen de verschillende Europese dossiers en vormt daarmee de verbinding voor de bestuurlijk portefeuillehouders in het IPO-bestuur.

Voor het realiseren van de lobbydoelen op Europese dossiers wordt binnen de bestaande interprovinciale structuur gewerkt: De structuur van ambtelijke adviescommissies (AAC), bestuurlijke adviescommissies (BAC), Kring van Provinciesecretarissen, het IPO- en HNP bestuur. In bijlage 2 zijn alle namen van betrokken bestuurders en ambtenaren opgenomen.

HNP bestuur

De rol van het HNP-bestuur, mede vastgesteld door het IPO bestuur in de Europa-strategie, is, *'De HNP bestuursleden zijn goed gepositioneerd om met de Europa-portefeuillehouder van het IPO de gezamenlijke Europese belangenbehartiging uit te voeren. Zij zetten daartoe hun kennis, positie en netwerken in.'* en *'Zij fungeren als klankbord voor de portefeuillehouder Europa in het bestuur van het IPO.'*

De bestuursleden van het HNP hebben naast hun functie als klankbord nog een aantal rollen: deelname in de bestuurlijke trojka's om de gezamenlijke dossiers. Deze trojka's bestaan uit een lid van het HNP bestuur, de Europa-adviseur van het IPO, zijnde de voorzitter van het HNP en een vakgedeputeerde namens het IPO, deelname aan BAC's en lidmaatschap van het CvdR.

De leden van de bestuurlijke trojka's die ook participeren in een BAC hebben een dubbelrol en zijn verantwoordelijk voor een dossier in zowel de trojka als de betreffende BAC. Hiermee zijn zij 'eigenaar' van Europese onderwerpen en zien zij toe op de voortgang van inhoudelijke dossiers. Het rechtstreekse contact met de direct betrokken HNP-bestuurders zal vanuit het HNP verder worden geïntensiveerd ten opzichte van voorgaande jaren.

HNP ambtelijk

De bestuurlijke trojka's worden ondersteund door ambtelijke trojka's, de dossierteams bestaand uit een vertegenwoordiger van het HNP, provinciale deskundigen en het IPO secretariaat (indien een onderwerp binnen IPO agenda). Dossierteams zijn voorzien op de gezamenlijke prioritaire dossiers van het HNP uit hoofdstuk drie.

Het ambtelijk HNP lid van een trojka zorgt voor aanwezigheid van 'Brusselse' expertise en informatie onder andere in de desbetreffende AAC.

Uitgangspunt is om de hoofdverantwoordelijke in het dossierteam te benoemen voor de tijd dat het primaat ligt in Brussel (HNP), Den Haag (IPO) of bij de provincies zelf (provinciaal expert). Gezien de dynamiek in een dossier kan de hoofdverantwoordelijke op een bepaald moment wijzigen als het primaat verschuift.

Brussel-Den Haag

De toenemende samenwerking tussen de Haagse en Brusselse lobbyisten vraagt duidelijkheid bij de voorbereiding van stukken en activiteiten die over Europa gaan. Maar omdat de focus en het primaat van de lobby soms in Brussel en soms in Den Haag ligt, verschuift de verantwoordelijkheid binnen het ambtelijk dossierteam. Wie is leidend op de verschillende onderwerpen? Daar waar het zwaartepunt van de aandacht ligt (Den Haag of Brussel) kan de coördinatie veranderen. Wie hoofdverantwoordelijke is staat in de lobbyfiches.

Route

Zodra een ontwikkeling betreffende een gezamenlijk onderwerp in Brussel wordt gesignaleerd bereidt de hoofdverantwoordelijke van de ambtelijke trojka (dossierteam) in samenspraak met de HNP bestuurder die verantwoordelijk is voor het betreffende onderwerp een standpunt voor. Dit standpunt, advies of anderszins wordt ingebracht in de betreffende AAC voor ambtelijk draagvlak om het vervolgens op te schalen naar de betreffende BAC. Omdat een HNP-bestuurslid ook zitting heeft in de BAC brengt deze persoon het onderwerp in de vergadering van de BAC in. De voorzitter van het HNP, zijnde de IPO adviseur Europa, informeert het IPO bestuur over de ontwikkelingen.

Kring van Provinciesecretarissen

De KPS gaat over het ambtelijk apparaat, zij zien toe op het proces en hoeveel ambtelijke capaciteit er beschikbaar is voor het realiseren van Europese ambities.

Comité van de Regio's

Het Comité van de Regio's (CvdR) is het officiële Europees adviesorgaan en daarmee de spreekbuis van de gezamenlijke Europese mede overheden in Brussel. HNP-voorzitter, Commissaris van de Koningin Van de Donk is voorzitter van de Nederlandse delegatie in het Comité. Het IPO heeft daarmee een rol in ondersteuning en coördinatie van de delegatie. De HNP coördinator vervult daarnaast namens het HNP een rol als adviseur van de delegatie. Inzet is o.a. het verkrijgen van geambieerde rapporteurschappen en het versterken van de rol van het Comité in de prelegislatieve fase. Dit geldt in het bijzonder voor onderwerpen waarbij medeoverheden een uitvoerende, toezichhoudende en/of handhavende taak hebben of krijgen toebedeeld. De ondersteuning van bestuurders gebeurt vanuit de provinciehuizen en het HNP.

3 Informatievoorziening

Inleiding

Om de doelstellingen van het HNP te realiseren is een gedegen informatievoorziening onontbeerlijk. Hierbij gaat het om interne informatievoorziening die medewerkers in staat stelt hun werkzaamheden te verrichten, evenals bestuurlijke informatievoorziening. Een ander aspect is de externe informatievoorziening. In 2013 staat de interne informatievoorziening in het teken van de implementatie van de IPO Europa strategie waarbij de werkprocessen worden ingericht. De externe informatievoorziening richt zich op het informeren van de achterban en het Brusselse netwerk.

Informatiedoelstellingen

- Medewerkers en bestuurders door middel van tijdige en accurate informatie optimaal ondersteunen bij het verrichten van hun werkzaamheden.
- Externen voorzien van tijdige en accurate informatie en hierdoor bekend maken met de werkzaamheden van het HNP. Hiermee wordt de inhoudelijke lobby ondersteund, de naamsbekendheid vergroot en de netwerkfunctie ondersteund.

Activiteiten

- Het inrichten en standaardiseren van de informatievoorziening ten behoeve van de bestuurlijke en ambtelijke trojka's. Hierbij gaat het om de driehoek HNP/IPO/provinciehuizen evenals de verbinding HNP en Haagse lobbyisten. De output bestaat uit een standaard lobbyfiche, voortgangsrapportage en adviezen.
- Het verder inrichten en in gebruik nemen van het informatiesysteem Pleio. Hiermee wordt informatie ontsloten voor en gedeeld door zowel medewerkers van het HNP als medewerkers uit de provinciehuizen en bestuur.
- Het creëren van een koppeling tussen de verschillende systemen (HNPschijf, IPOschijf, Pleio, informatievoorziening in provinciehuizen), waardoor informatie eenmalig ingevoerd kan worden. Hiermee wordt geborgd dat de meest up-to-date informatie beschikbaar is bij alle betrokkenen.
- HNP event organiseren dat in het teken staat van een actueel Europees thema van belang voor de provincies. De doelgroep van dit event is ofwel de achterban in Nederland ofwel het Brusselse netwerk.
- Diverse politieke ateliers organiseren die ingaan op de actualiteit van een HNP lobbydossier. De doelgroep van deze bijeenkomsten is afhankelijk van de lobbykalender en de actualiteit. Het doel van een atelier varieert van kennisdeling tot positionering.

Doorlopend en terugkerend

- Het voorzien van gestandaardiseerde en eenduidige informatie ten behoeve van de interne werkprocessen. Hierbij gaat het om lobbyfiches, voortgangsrapportages en adviezen.
- Er wordt gestuurd op basis van informatie over voortgang en resultaten. Hiermee verzorgt de HNP-coördinator de positionering van het HNP bestuur. Hierbij is de output de lobbykalender, voortgangsrapportages en agendering in het HNP bestuur.
- Het HNP werkoverleg voorziet in informatie-uitwisseling over de voortgang op de dossiers. Het verslag hiervan wordt beschikbaar gesteld aan interne doelgroepen.
- De HNP werkwijze met betrekking tot gebruik en beheer van de informatiesystemen zorgen voor inzichtelijke en accurate informatie.
- Ten behoeve van de externe informatievoorziening zijn diverse abonnementen aangegaan (ENDS Daily, Europolitics, een variatie van Nederlandse landelijke dagbladen, ANP EU-monitor, Dante net).
- Het HNP biedt werkplekken (flexplekken) voor medewerkers van provincies om te werken. Ook andere Nederlandse ambtenaren hebben de gelegenheid om bij het HNP te werken door middel van het project Deelstoel.
- Er wordt een jaarlijkse teamdag georganiseerd.
- Er wordt een jaarlijks HNP werkbezoek op locatie georganiseerd.
- De website en sociale media (Twitter en LinkedIn) worden ingezet ter verspreiding van de boodschappen op de verschillende dossiers.

- De digitale nieuwsbrief Europese Ster en persberichten worden ingezet om interne en externe doelgroepen te informeren over actualiteiten op lobbydossiers.
- Er worden presentaties verzorgd aan bezoekersgroepen.
- Waar nodig wordt informatiemateriaal (bijvoorbeeld brochures) ontwikkeld ter verspreiding van boodschappen op de verschillende dossiers.

4 Inhoudelijke thema's

In dit hoofdstuk worden de inhoudelijke dossiers en de doelstellingen voor 2013 beschreven. Hierbij gaat het om de HNP/IPO dossiers en de HNP dossiers. De eerste zijn binnen de IPO en HNP structuur verankerd, de tweede enkel binnen de HNP structuur.

4.1 Regionale economie & energie

4.1.1 Cohesiebeleid/structuurfondsen

In 2013 wordt de besluitvorming in Brussel rondom structuurfondsen afgerond met de vaststelling van het wetgevende pakket en de uitvoering hiervan. Na een lange aanloop in een bijzonder onrustig politiek klimaat, moet blijken of de lobby van provincies (en steden) is gelukt: voortzetting van de structuurfondsen, in het bijzonder EFRO, in de volgende programmaperiode met een zo groot mogelijk aandeel voor de Nederlandse regio's. Als subdoelstellingen waren benoemd: het terugdringen van de administratieve lasten voor eindbegunstigden en een sterk partnerschapsbeginsel als waarborg voor de regionale betrokkenheid bij de structuurfondsen. Hiermee komt de gezamenlijke lobby van de provincies voor de programmaperiode 2014-2020 van de structuurfondsen tot een eind. Een goed moment om de afgelopen periode te evalueren, maar ook om vooruit te kijken naar een nieuwe lobby voor de daaropvolgende programmaperiode.

In het najaar van 2012 is het belang van EFRO voor de regionale en nationale economie nog eens onder de aandacht gebracht van nieuwe Kamerleden en kabinet Rutte II. In de folder 'Nut en noodzaak van EFRO in Nederlandse regio's' wordt niet alleen de koppeling gelegd met de Europa2020-strategie, maar worden in dat kader ook belangrijke projecten in de schijnwerper gezet. De regio's hebben in 2007 een duidelijke trendbreuk met het verleden gemaakt. EFRO wordt tegenwoordig in Nederland met name ingezet op kennis, innovatie en ondernemerschap. De hoeksteen van Europa2020 is immers innovatie en de uitbouw van een Europese kenniseconomie. De projecten die in de vier landsdelen in het kader van de nieuwe programmaperiode (2014-2020) worden voorbereid zullen bij uitstek bijdragen aan het bevorderen van kennis en innovatie.

In 2012 hebben de vier landsdelen elk een zogenoemde houtskoolschets geschreven met daarin, globaal, de uitdagingen voor de komende jaren. Momenteel wordt, in nauw overleg met de EC en het Rijk, een verdiepingsslag gemaakt om te komen tot vier landsdelige EFRO-programma's. Per landsdeel wordt tevens een Regionale Innovatiestrategie voor Slimme Specialisatie (S3) opgesteld, een voorwaarde ('conditionaliteit') die de EC stelt voor het investeren met structuurfondsen in innovatie.

De EC heeft op 13 november 2012 een analyse gepresenteerd van de sterktes en zwaktes van de Nederlandse economie. Dit position paper is bedoeld om de ambities van Rijk, regio's en steden scherp te krijgen, met het oog op de nieuwe programmaperiode en de afspraken die de partners maken in de Partnerschapsovereenkomst die het Rijk met haar partners, waaronder de provincies en gemeenten, zal sluiten over de inzet van de Europese fondsen (EFRO, ESF, ELFPO/POP en EFMZV) en de te bereiken resultaten.

Provinciaal doel

Hoewel gedurende heel 2013 op landsdeelniveau met Rijk en EC wordt geschakeld over de verdere invulling van de EFRO-operationele programma's (OP's) en de nationale partnerschapsovereenkomst 2014-2020, is de rol van het HNP in 2013 beperkt. De onderhandelingen over het wetgevende pakket bevinden zich in de eindfase en worden in de driehoek EC-Raad-EP gevoerd. De OP's moeten voor de zomer van 2013 klaar zijn en gaan ter beoordeling en vaststelling naar EC en Rijk. De EC zal begin 2013 een zogenaamd 'onderhandelingsmandaat' opstellen voor de toetsing van de nieuwe programma's. Het HNP blijft daardoor de belangrijke informatiebron voor de twaalf provincies, onderhoudt de ambtelijke en politieke contacten in Brussel en informeert over ontwikkelingen t.a.v. het toekomstige cohesiebeleid. Tevens benut het HNP 2013 om terug te blikken op de gezamenlijke lobbyactiviteiten op dit dossier en

benoemt kansen en acties voor een volgende periode, die hoogstwaarschijnlijk met de start van de nieuwe EC eind 2014/begin 2015 van start gaat.

Indien er aanleiding en voldoende animo voor is, zal het HNP in 2013 initiatieven nemen voor netwerkbijeenkomst(en) rond dit thema. In 2012 zijn in samenwerking met EP-lid en rapporteur van het toekomstige Cohesiebeleid, Lambert van Nistelrooij, verschillende politieke ateliers rond het cohesiedossier georganiseerd in het HNP. Deze bijeenkomsten versterken de boodschap van de provincies in Brussel en leiden tot nauwere contacten met het EP en andere rijke regio's, die eveneens met onwillige regeringen (t.a.v. de structuurfondsen) te maken hebben. Aandacht in de provinciehuizen zal in 2013 gaan naar het veiligstellen van cofinanciering en de voorbereidingen voor de start van de nieuwe programma's. Met nieuwe projecten kunnen provincies laten zien hoe zij Europese ambities koppelen aan regionale doelen en daarmee ook de regionale economie en werkgelegenheid versterken.

Provinciale inzet

- De provincies blijven zich vanuit het HNP inzetten voor het behoud van de structuurfondsen en een zo groot mogelijk aandeel uit EFRO voor de regio's. Tevens blijven zij zich tot de afronding van de onderhandelingen in Brussel inzetten voor een versterkt partnerschapsbeginsel in het wetgevende pakket en een vermindering van de administratieve lasten voor eindbegunstigden.
- Het HNP fungeert in 2013 als informatiebron en linking-pin met de EC over het landenspecifieke onderhandelingsmandaat voor de beoordeling van de Partnerschapsovereenkomst en de nieuwe EFRO-programma's.
- Het blijft van belang om de boodschap scherp te houden en de meerwaarde van Europees beleid te onderbouwen, in Brussel en in Den Haag. In dat licht moeten wij kijken naar de Europese verkiezingen van 2014. Het is van groot belang dat politieke partijen Europa serieus nemen en kandidaten naar voren schuiven, die oog hebben voor regionaal beleid.
- Het jaar 2013 wordt tevens benut voor een evaluatie van de gezamenlijke lobby op het cohesiedossier voor de programmaperiode 2014-2020, om kansen en acties te benoemen voor een nieuwe lobbyperiode voor de structuurfondsen.

4.1.2 Kennis en innovatie

De EC ziet het als haar taak de economische crisis te boven te komen en de EU op weg te helpen richting duurzame groei en een concurrerende economie, waarin kennis, innovatie en efficiënt gebruik van hulpbronnen leidend zijn. De Europa2020-strategie bevat een reeks initiatieven om dit doel te bereiken, zoals voorstellen ter versterking van de vorming van partnerschappen in onderzoek en innovatie in het kader van Horizon2020 (nieuw in 2013) en andere actieplannen/routekaarten om een duurzame economie te bereiken.

In 2013 werkt de EC aan het uitvoeren van groeibevorderende maatregelen. Eén van deze maatregelen is het verbeteren van de samenwerking tussen onderzoek en innovatie door het stimuleren van publiek-private partnerschappen. Om de initiatieven uit te werken heeft de EC de middelen voor onderzoek en innovatie gebundeld in het programma Horizon2020. Het programma heeft een voorgesteld budget van 80 miljard Euro waarmee de EC de positie van Europa als *centre of excellence* op het gebied van onderzoek en innovatie wil versterken. Daarnaast zijn er de European Innovation Partnerships (EIP's). Dit is een manier van de EC om kennis en innovatie binnen de EU te bevorderen. EIP's zijn gefocust op uitdagingen, sociale voordelen en modernisatie van de sectoren en markten waaraan ze linken.

Provinciaal doel

De provincies hebben een rol in het stimuleren van de regionale economie. Met het oog op het Horizon2020 programma, ligt de toegevoegde waarde van het HNP in het koppelen van prioriteiten van de EU aan kansen voor het Nederlandse regionale bedrijfsleven, in het bijzonder het MKB. Met betrekking tot de publiek-private partnerschappen focust de EC op voor Nederland belangrijke sectoren: energie, transport, aerodynamica, elektronica, farmaceutica, luchtverkeersmanagement en bio-based producten.

Provinciale inzet

- Het monitoren van de ontwikkelingen rondom de Europese strategieën en routekaarten in het kader van Europa2020 en Horizon2020 is belangrijk, naast het organiseren van interprovinciale input.
- Provincies spelen een faciliterende rol richting het regionale bedrijfsleven bij het vinden van de weg binnen de verschillende structuren.
- Het bewaken van de aansluiting tussen regionaal beleid (innovatie en MKB) en de Innovatiepartnerschappen en Horizon2020
- Het actief monitoren van de diverse EIP op relevante dossiers

4.2 Vitaal Platteland

In 2013 worden de regels voor het nieuwe GLB voor de periode 2014-2020 'in beton gegoten'. Het inhoudelijk en politiek debat in Brussel zal grotendeels afgerond zijn en uitmonden in een politiek akkoord tussen de EU-lidstaten en het Europees Parlement (EP). Parallel aan inhoudelijke onderhandelingen over de Landbouwhervormingen wordt begin 2013 de hoogte van de landbouwbegroting bekend. Hoofddoelstelling van het nieuwe GLB is een betere aansluiting bij de Europa2020 strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei. In 2013 treffen de provincies de benodigde voorbereidingen om per 1 januari 2014 concreet invulling te kunnen geven aan het nieuwe GLB-beleid.

De grootste uitdagingen voor de landbouw zijn het terugdringen van de klimaatverandering, het bevorderen van voedselveiligheid en de voedselkwaliteit en het stimuleren van concurrentie en innovatie in de landbouwsector. Het nieuwe GLB moet daarvoor de ontwikkeling van een gezonde en duurzame landbouwsector en van een vitaal platteland versterken. Dit betekent voor Provincies een sterke plattelandseconomie, met landbouw als wezenlijk onderdeel, gekenmerkt door innovatie en duurzaamheid (zoals bio-based economy). Daarnaast een landschap dat wordt onderhouden en ontwikkeld en waarin natuurlijke hulpbronnen duurzaam worden beheerd. De provincies zijn betrokken bij het Europees landbouwbeleid vanuit hun verantwoordelijkheid voor de oplossing van ruimtelijk economische vraagstukken.

Provinciaal doel

Provinciale overheden zijn verantwoordelijk voor het ruimtelijk economisch beleid in de regio. Vanuit de positie als gebiedsregisseur is het landbouwbeleid en specifiek het plattelandsontwikkelingsbeleid van cruciaal belang. Voor provincies is het zaak het primaire aanspreekpunt te zijn en als deskundig partner van de EU op te kunnen treden om het beoogde (innovatieve) beleid werkelijkheid te maken.

Provinciale inzet

- Het Rijk steunen om de budgetkorting van 8,3% naar beneden bij te stellen.
- Nederland ontvangt een zo groot mogelijk aandeel uit het GLB ter stimulering van de verduurzaming (ecologisch, economisch en sociaal) van de agrosector.
- Een 'zachte landing' bepleiten bij de teruggang in directe inkomenssteun om de sector de gelegenheid te geven tijdig te innoveren en aan te sluiten op de EU2020 doelstellingen.
- Inzetten op een uitvoerbare vergroeningscomponent: Het wordt mogelijk dat naast individuele landbouwers ook landbouwcollectieven uitvoering kunnen geven aan deze component. De provincies steunen het voorstel van lidstaat Nederland om de vergroeningseisen te vervangen door een certificeringssysteem om maatwerk mogelijk te maken.

- Provincies pleiten voor een meer flexibele catalogus van groen-blauwe diensten, die aansluit bij provinciale en EU2020-doelstellingen, zoals op het gebied van Natura 2000, de Kaderrichtlijn Water en biodiversiteit.
- De provincies ondersteunen de door de EC voorgestelde flexibiliteit in de tweede pijler en de daarin genoemde prioriteiten, die aansluiten bij de Europa2020 doelstellingen. Provincies kunnen daardoor maatwerk leveren en bureaucratie verminderen.
- In het gemeenschappelijk strategisch kader stelt de EC voor de synergie tussen de verschillende fondsen beter te benutten. De provincies en het EP ondersteunen en bepleiten een multifundbenadering die op regionaal niveau vorm en inhoud moet krijgen.

Opmerking over het Partnerschapscontract: de EC stelt op strategisch niveau een integrale benadering voor tussen Regionaal Beleid, Plattelandsbeleid en Visserijbeleid, uitmondend in één partnerschapscontract van elke lidstaat met de EC. Provincies pleiten er in Brussel en Den Haag voor om het plattelandsontwikkelingsprogramma naar analogie van de structuurfondsenpraktijk te organiseren. Zo kan gebiedsgericht maatwerk worden geleverd en gebruik worden gemaakt van de ervaring bij het EFRO-fonds. Hierbij moeten eventuele extra administratieve lasten worden voorkomen.

4.3 Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer

Het werkprogramma 2013 van de EC spreekt nauwelijks over ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer. Er zijn echter diverse lopende programma's en wetgeving die in 2013 provinciale aandacht vragen.

4.3.1 Luchtkwaliteit: Herziening van het luchtpakket

2013 is het Europese jaar van de luchtkwaliteit. De Europese Commissie herzielt uiterlijk oktober 2013 het luchtbeleid. Dit betreft de Thematische Strategie voor luchtkwaliteit, de NEC (National Emission Ceilings)-richtlijn en de richtlijn luchtkwaliteit. De Europese beleidsvoorbereiding is in 2011 begonnen met een aantal stakeholderconsultaties. In dit proces hebben de lidstaten aangegeven zich te willen beperken tot het vastgestelde beleid. De huidige normen liggen echter beneden de aanbevolen gezondheidsnormen van de World Health Organisation. Op dit moment ondervindt een meerderheid van de EU lidstaten problemen om aan de gestelde plafonds te voldoen. Zowel de plafonds zelf als andere bepalingen worden aangepast met aangescherpte doelen voor het jaar 2020. Nieuw is het voornemen om naast de bestaande plafonds (stikstofoxiden, zwaveldioxide, ammoniak en vluchtige organische stoffen) een plafond of reductiepercentage voor de fijnstofnorm; PM 2,5 (naast PM 10) op te nemen. Het luchtbeleid bevindt zich nu in de beleidsvoorbereidingsfase. Een goed moment om de dialoog met de Europese Commissie over het luchtkwaliteitsbeleid voort te zetten. Het IPO heeft samen met de VNG bestuurlijke position papers opgesteld over dit onderwerp. Verder wordt samenwerking met het Rijk en andere overheden voortgezet in het Interbestuurlijk dossierteam. Er is een gezamenlijke voorbereiding op 2013 "het Europees jaar van de lucht".

Provinciaal doel

De provincies streven naar een Europees luchtkwaliteitsbeleid met gezondheid als uitgangspunt. Elke overheidslaag dient op te treden vanuit de eigen verantwoordelijkheid. Provincies ondernemen veel initiatieven ter verbetering van de luchtkwaliteit, zoals het stimuleren van schoner vervoer. Van Europa wordt vooral een ambitieuzer bronbeleid gewenst, evenals integraal Europees beleid. Omdat plafonds zonder EU bronbeleid niet haalbaar zijn in Nederland, zal de inzet in 2013 worden gericht op scherper Europees bronbeleid (wegverkeer, verwarming, bio-industrie, scheepvaart, schone voertuigen en brandstoffen) en het versneld invoeren van euro-6 normen voor schonere voertuigen.

Provinciale inzet

- Inzetten op een herziening van de richtlijn luchtkwaliteit waarbij de gezondheid het uitgangspunt is.
- Inzetten op een herziening van de richtlijn waarbij rekenschap wordt gegeven van het regionale perspectief met betrekking tot de implementatie van de luchtkwaliteitsnormen.

Tevens pleiten voor regionaal maatwerk voor de implementatie van de normstellingen. Goed rekening houden met regionale verschillen en de ruimte daarvoor in richtlijn borgen

- Voldoende scherpe en werkbare NEC plafonds in Nederland en de andere Europese landen zoveel mogelijk bereiken via Europees bronbeleid.
- Akkoord met een fijnstof-plafond voor PM 2,5 gelet op belang bronmaatregelen voor gezondheid.
- Consistentie met richtlijn industriële emissies.
- Consistentie met het energiebeleid en klimaatbeleid is noodzakelijk gezien de grote invloed van energiecentrales op de uitstoot van zwaveldioxide, stikstofoxiden en fijnstof.
- Het bevorderen van een ambitieus EU-bronbeleid. De EU-luchtkwaliteitsnormen en het bronbeleid moeten aan elkaar worden gekoppeld: het ambitieniveau van het EU bronbeleid moet worden afgestemd met de nieuwe richtlijn luchtkwaliteit, en de termijnen voor het emissie- en immissiebeleid moeten met elkaar overeen komen.
- Er is multi-level governance (interbestuurlijke samenwerking) nodig waarbij elke bestuurslaag (Europees, nationaal, regionaal en lokaal) haar verantwoordelijkheid neemt en maatregelen neemt die door de desbetreffende bestuurslaag kunnen en moeten worden genomen.
- Kiezen voor een integrale benadering van het EU-luchtkwaliteitbeleid met andere beleidsterreinen.
- Afstemming van de in voorbereiding zijnde EU-richtlijn voor nationale emissieplafonds met de richtlijnen inzake luchtkwaliteit en EU-emissiebeleid (bronbeleid) is nodig.
- Prioriteit geven aan de uitvoerbaarheid van de EU-richtlijn en de uitdagingen bij de uitvoering in gemeenten en provincies.
- De normstelling EURO VI/6 voor de uitstoot van voertuigen moet beter overeen komen met de uitstoot in de praktijk bij een gemiddelde rit in de stad.
- Het aantal streef- en grenswaarden te verminderen door te focussen op de meest vervuilende stoffen en op die indicatoren die het best bij de gezondheidsaspecten aansluiten. In dit verband moet worden gewezen op elementaire koolstof (roet) dat een negatieve invloed op de volksgezondheid heeft en mogelijk een betere indicator is voor verkeer gerelateerde luchtverontreiniging.'

4.3.2 Geluidshinder: Richtlijn Omgevingslawaai

In 2012 is een consultatie over de herziening van de richtlijn omgevingslawaai afgerond. Doel is de stand van zaken in de uitvoering van de huidige Europese geluidsrichtlijn in kaart te brengen. De verwachting is dat naar aanleiding van de consultatieresultaten de EC de Richtlijn omgevingslawaai gaat herzien. Er zijn echter nog geen concrete vervolgstappen gepland door de EC.

Provinciaal doel

- Het terugdringen van omgevingslawaai vinden de provincies belangrijk. De provincies zijn van mening dat dit terugdringen het beste kan geschieden door middel van gericht bronbeleid.
- Door het karakter van de provinciale wegen zijn maatregelen beperkt mogelijk. Om een lagere geluidbelasting te kunnen realiseren is een grotere inzet van EU nodig op bronbeleid.
- Een nieuwe EC-richtlijn moet werkbaar en uitvoerbaar zijn voor provincies. Het opleggen van waarden die moeten worden nageleefd, past hier niet in. Het moeten naleven van waarden kan leiden tot dure en buitenproportionele maatregelen.

Provinciale inzet

- In de pre-legislatieve fase input leveren aan het Comité van de Regio's
- Het standpunt van de provincies inbrengen bij de Europese instellingen en het Rijk
- Contact leggen met andere regio's om eventuele samenwerking in de toekomst op dit dossier te stimuleren
- Door het ministerie van Infrastructuur en Milieu is een interbestuurlijk dossierteam (IBDT) ingesteld. Door zitting in dit team zullen de ontwikkelingen van de evaluatie van de richtlijn worden bijgehouden.

4.3.3 Water

De onlangs verschenen *Blueprint to safeguard Europe's water* gaat in op drie hoofdpogaven. Ten eerste stelt de Blueprint dat er nog een lange weg te gaan is op het gebied van implementatie van het waterbeleid. Volgens de Kaderrichtlijn Water (KRW) moeten in 2015 alle Europese wateren een goede waterkwaliteit hebben. Uit onderzoek (BP on water) blijkt dat slechts 53% van de Europese wateren dit in 2015 zullen bereiken (zowel meren als kustlijnen). Ten tweede is meer integratie tussen beleidsterreinen nodig, waaronder de relatie met het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Als laatste worden twee onderwerpen aangekaart om nieuwe wetgeving voor te maken: hergebruik van water én waterefficiëntie in gebouwen. Eén van de middelen om het voorgaande te bereiken is het European Innovation Partnership (EIP) on Water. Het EIP is opgesteld om innovaties te versnellen, sociale vraagstukken op te lossen, het Europese concurrentievermogen te verbeteren, economische groei te stimuleren en banen te creëren.

Provinciaal doel

De provincies zijn het eens met de constatering (uit de Blueprint) dat de bestaande wetgeving voldoende handvatten biedt om goed waterbeleid te voeren. De provincies pleiten voor betere implementatie van bestaande wetgeving.

Provinciale inzet

- Monitoren van de gevolgen voortvloeiend uit de Blueprint (bijvoorbeeld de meer integrale behandeling van het waterdossier), aangezien er voor provincies in 2013 effecten zijn te verwachten. Hierbij vooral inzetten op het verbeteren van de beeldvorming rondom de voortgang van de maatregelen in de stroomgebiedbeheerplannen.
- Naar verwachting wordt in januari 2013 de oproep gepubliceerd om voor het EIP projectvoorstellen in te dienen. Dit biedt provincies mogelijkheden in het kader van eigen waterbeleid.

4.3.4 Demografische ontwikkeling

De demografische samenstelling van een bevolking is continue in verandering. Tot voor kort waren groei en verjonging belangrijke trends, al enige tijd heeft Europa echter te maken met een toenemende vergrijzing, krimp, ontgroening en migratie. Demografische veranderingen raken aan veel maatschappelijke beleidsthema's zoals onderwijs, ICT, gezondheidszorg, arbeidsmarkt, sociale zekerheid, volkshuisvesting en ruimtelijke ordening. In het EC werkprogramma 2013 komen een aantal initiatieven terug met een sterke relatie tot demografische ontwikkeling. Deze initiatieven hebben o.a. betrekking op de toegang tot geregementeerde beroepen en het verlagen van kosten van de uitrol van breedbandverbindingen.

De provincies hebben te maken met demografische ontwikkelingen. De samenstelling van de bevolking verandert op dit moment in bepaalde provincies al zo sterk dat dit consequenties heeft voor veel beleidsterreinen. Voor 2013/2014 wordt verwacht dat de actieve arbeidsbevolking, door het uittreden van de babyboomgeneratie, in zijn geheel zal krimpen. Omdat vraagstukken rondom demografische veranderingen zo'n brede scope hebben, is demografische ontwikkeling een horizontaal beleidsthema. Demografische veranderingen vergen structurele aandacht bij het ontwikkelen van nieuw beleid en vragen om het maken van fundamentele keuzes.

Provinciaal doel

Het is voor de provincies zaak om de veranderende demografische samenstelling van de bevolking en de daaraan onderhevige vraagstukken als uitdaging voor de toekomst onder de aandacht te brengen van de Europese instellingen. Voor de provincies liggen er ook kansen door demografische ontwikkeling te verbinden met onderzoek en innovatie. Hierdoor kan de Nederlandse economie versterkt worden en ontstaan er nieuwe oplossingen om demografische veranderingen op een goede manier te begeleiden.

Provinciale inzet

- Op het dossier demografische ontwikkeling wordt samengewerkt met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
- Begin 2013 organiseert het HNP in samenwerking met o.a. EC, BZK en Vlaanderen een politiek atelier om gezamenlijke belangen en inzet rondom demografische vraagstukken nader te verkennen.
- Hierna volgt een nadere uitwerking van het doel en de inzet. Dit kunnen ook aandachtspunten ten aanzien van andere dossiers opleveren.

4.4 Regionale bereikbaarheid en openbaar vervoer

4.4.1 Transport

De EC doet in het werkprogramma het voorstel om te komen tot een volledig geïntegreerde en onderling verbonden Europese interne markt op het gebied van telecommunicatie, ICT, energie en vervoer. Deze markt creëert een absolute voorwaarde voor concurrentievermogen, werkgelegenheid en groei. De EC doet in 2013 voorstellen om vervoer en logistiek in Europa te moderniseren en ondernemingen te helpen bij het besparen van tijd en energie en het beperken van emissies. Deze voorstellen komen zowel op het gebied van spoor-, weg-, water- en luchtverkeer. Daarnaast lopen de uitvoering van het witboek Transport (Vervoer 2050) en het TEN-T programma in 2013 door.

Provinciaal doel

Voorstellen van de EC over 'Vervoer 2050' slaan neer op de uitvoering van provinciaal mobiliteitsbeleid. Daarnaast hebben provincies een belang bij het verkrijgen van een rol in de corridorplatformen in het TEN-T programma: Vanwege de koppeling aan de provinciale gebiedsregisseur rol en mogelijke financiering. De grootte van deze platformen en de verdere structuur ervan zijn nog niet bekend, wel is duidelijk dat deze de ruggengraat worden van het TEN-T programma. Begin 2013 komt hier meer duidelijkheid over. Tevens wordt in januari definitief bekend wat de nieuwe richtlijnen van het TEN-T programma en het budget van het programma (onderliggende CEF) zijn.

Provinciale inzet

- Het HNP monitort en informeert de provincies in 2013 over de ontwikkelingen rondom nieuwe voorstellen van de EC in relatie tot 'Vervoer 2050' en het TEN-T programma. - Daarnaast wordt er door de provincies ingezet op het actief invullen van de rol van de provincies in de corridorplatformen van het TEN-T programma.

4.5 Milieu

Provincies en gemeenten hebben in Nederland talrijke taken op het gebied van milieubeleid. Zij zijn verantwoordelijk voor de vormgeving, uitvoering en handhaving van belangrijke milieurichtlijnen. Het is daarom van belang dat het HNP de ontwikkelingen op het gebied van Europees milieubeleid volgt. Daar het HNP geen specifieke milieup expertise bezit, is samenwerking met de provinciehuizen essentieel.

Het HNP signaleert ontwikkelingen op EU-milieubeleid als een early warning systeem. Voor het correct beoordelen en inschatten van een ontwikkeling zal het HNP beroep doen op de milieu-expertise in de provinciehuizen. Uitwerking van de opzet van het contact tussen HNP en milieu-experts/coördinatoren wordt in het voorjaar van 2013 afgerond.

Als in de provincies een gesignaleerde ontwikkeling als relevant/belangrijk wordt gezien, zal door middel van de toelatingsprocedure via de AAC het milieuonderwerp worden geformaliseerd als HNP-dossier. Samen met de aangewezen milieu-expert geeft het HNP het lobbydossier vorm.

De ontwikkeling van relevante EU-milieudossiers wordt bijgehouden in de webtool MiliEU-Verkenner door middel van een update per kwartaal. De MiliEU-Verkenner wordt beheerd door Europa Decentraal. De verantwoordelijkheid voor het actueel houden van de dossiers in de Verkenner ligt bij provinciehuizen, maar de HNP-dossierhouder van een milieudossier heeft uiteraard contact met de provinciaal expert.

4.5.1 7^e Milieuactieprogramma

Het 7^e Milieuactieprogramma (7^e MAP) is de nieuwe meerjarige milieustrategie van de EU. Eind 2012 heeft de EC het voorstel hiertoe gepresenteerd. Dit voorstel doet uitspraken over het verbeteren van implementatie en handhaving van Europese milieuregelgeving. Daarnaast stelt de Commissie voor te werken aan verdere integratie van milieubeleid in andere beleidsvelden, een richtlijn bodem, het verbeteren van inspectieregimes met mogelijk een Europese capaciteit.

Provinciaal doel

Omdat een groot deel van de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van milieubeleid bij provincies ligt, is het van belang te bevorderen dat de voorstellen van de EC over implementatie uitvoerbaar zijn en niet leiden tot een verzwaring van administratieve lasten binnen provincies. In de provincies wordt momenteel het voorstel van de EC bestudeerd. Aan de hand van de reactie uit de provinciehuizen zal een lobbyfiche gemaakt worden waarin doel en inzet verder zijn uitgewerkt.

Provinciale inzet

- In de voorbereidingsfase voor het Commissievoorstel voor het 7^e MAP hebben de provincies uitgebreid gereageerd via een stakeholdersbijeenkomst (lente 2011) en het invullen van een consultatie (lente 2012).
- De provincies zullen in samenwerking met andere Europese regio's en medeoverheden, via diverse Europese netwerken, vergelijkbare uitgangspunten bepleiten.
- De provincies hebben zitting in het IBDT 7^e MAP.

Bijlage 1: Analyse Werkprogramma 2013 Europese Commissie

De Europese Commissie heeft op 23 oktober het werkprogramma voor 2013 goedgekeurd. In dit plan beschrijft de Commissie haar plannen voor het komende jaar en het jaar daarna. Het hoofddoel is duurzame groei in de EU. Om dit te verwezenlijken is er een gerichte aanpak op bepaalde beleidsterreinen nodig.

In het werkprogramma worden de doelstellingen op de zeven belangrijkste beleidsterreinen vastgesteld. Daarnaast wordt uitgelegd hoe de Commissie deze doelstellingen wil verwezenlijken.

Relevantie voor decentrale overheden

Niet alle voorstellen hebben decentrale relevantie en van sommige voorstellen is decentrale relevantie pas duidelijk vast te stellen na het verschijnen van de concrete voorstellen.

Concurrentievermogen Europa

Eén van de belangrijkste onderwerpen in het werkprogramma is het concurrentievermogen. De Commissie wil dit versterken door middel van de interne markt en het industriebeleid.

Het concurrentievermogen moet niet alleen versterkt worden, er moeten ook goede verbindingen komen om te concurreren. Daarom wil de Commissie de energiesector liberaliseren, het gebruik van breedband stimuleren en vervoer en logistiek in Europa moderniseren.

Ook kan de Europese economie innovatief, productief en concurrerend zijn, terwijl er minder hulpbronnen gebruikt worden en er minder milieuschade wordt aangericht.

Overige onderwerpen

Volgens de Commissie moet er een echte economische en monetaire Unie komen. Er is aanvullende wetgeving nodig om de stabiliteit, de transparantie en de consumentenbescherming in de financiële sector te verbeteren.

Daarnaast vindt de Commissie het belangrijk dat er meer groei voor banen komt en dat er gebouwd wordt aan een veilig Europa. Als laatste punt noemt de Commissie dat Europa als mondiale speler moet gelden.

Voordat het werkprogramma werd goedgekeurd is er intensief gesproken met het Europees Parlement, het Comité van de Regio's en het Europees Economisch en Sociaal Comité. De Commissie zal nauw samenwerken met het Europees Parlement, de Raad en andere belanghebbenden, zoals de nationale parlementen, om al deze doelstellingen te verwezenlijken.

Annex I

Hieronder volgt het overzicht van relevante dossiers uit het [EC werkprogramma 2013](#). De nummering komt overeen met de nummering uit de Annex van het EC werkprogramma. Tevens staat de betreffende BAC genoemd.

Dossier nummers 6+7+17+30:

- De onder het gemeenschappelijk strategisch kader vallende fondsen en de economische governance in de EU
- Landenspecifieke onderhandelingsmandaten voor de onder het gemeenschappelijk strategisch kader vallende fondsen voor de periode 2014-2020
- Voorstellen ter versterking van de vorming van partnerschappen in onderzoek en innovatie in het kader van Horizon 2020
- Sociale investeringen voor groei en cohesie, met inbegrip van de tenuitvoerlegging van het ESF voor 2014-2020

Deze drie dossiers zijn een voortzetting inzake de huidige prioritaire IPO dossiers EFRO &

GLB en Horizon 2020. Net als in 2007 - toen nog onder de Lissabon-Agenda - zal de Commissie een rapport presenteren dat ingaat op hoe de structuurfondsenprogramma's - deze keer aangevuld met de POP- en visserijprogramma's - bijdragen aan de Europa2020-strategie. Gezien het feit dat de Commissie dat rapport voor de verkiezingen van 2014 wil presenteren is de inschatting dat de nieuwe programma's in de eerste helft van 2014 worden goedgekeurd. Het IPO-pleidooi voor multifundbenadering inzake ESF en EFRO is tot nu toe niet gelukt in de richting van Rijk en VNG, maar blijft een aandachtspunt.
Het betreft de BAC REE.

Dossier nummers 9+10:

- Modernisering van het staatssteunbeleid: algemene groepsvrijstellingsverordening (Verordening (EG) nr. 800/2008)
- Modernisering van het staatssteunbeleid in cruciale sectoren

Betreft een voortzetting van IPO monitoring dossiers.
Betreft BAC Middelen

Dossier nummer 12:

- Technologieën en innovatie op energiegebied in een toekomstig Europees energiebeleid

Betreft een voortzetting van een IPO monitoring dossier.
Betreft BAC REE.

Dossier nummer 15:

- Initiatief betreffende e-factoring op het gebied van overheidsopdrachten

Betreft een voortzetting van een IPO monitoring dossier.
Betreft BAC REE

Dossier nummer 23:

- De kosten van de uitrol van breedbandinfrastructuur verlagen

Betreft een gezamenlijk interprovinciaal monitoring dossier.

Dossier nummer 24:

- Actieplan voor draadloze communicatie voor een verbonden Europa

Betreft een gezamenlijk interprovinciaal monitoring dossier.

Dossier nummers 37 + 38:

- De EU-strategie inzake aanpassing aan de klimaatverandering
- Een nieuw klimaat- en energiekader voor de periode tot 2030

Betreft een voortzetting van een IPO monitoring dossier.
Betreft BAC REE. Opmerking; in de IPO-meerjarenagenda is het onderwerp 'klimaat' vooralsnog niet opgenomen.

Dossier nummer 39:

- Herziening van de thematische strategie inzake luchtverontreiniging en van de daarmee samenhangende wetgeving

Betreft de voortzetting van een gezamenlijk IPO dossier.
Betreft BAC DBOV.

Dossier nummer 40:

- Herziening van het beleid en de wetgeving inzake afvalstoffen

Betreft een gezamenlijk interprovinciaal monitoring dossier.
Betreft een beperkt aantal provincies i.v.m. (het afbouwen/inkrimpen van) afvalverwerkingsinstallaties en stortplaatsen.

Bijlage 2: Posities en verantwoordelijkheden

HNP bestuur

Wim van de Donk, voorzitter
Theo Bovens, provincie Limburg
Henk Brink, provincie Drenthe
Bert Gijsberts, provincie Flevoland
Hester Maij, provincie Overijssel
Josan Meijers, provincie Gelderland
Bert Pauli, provincie Noord-Brabant
Sietske Poepjes, provincie Fryslân
Ben de Reu, provincie Zeeland
Rogier van der Sande, provincie Zuid-Holland
Elvira Sweet, provincie Noord-Holland
Piet de Vey Mestdagh, provincie Groningen
Ralph de Vries, provincie Utrecht

Rob van Eijkeren, secretaris/HNP-coördinator

HNP bestuurders in IPO bestuur

Elvira Sweet, provincie Noord-Holland
Rogier van der Sande, provincie Zuid-Holland
Josan Meijers, provincie Gelderland

Bestuurlijke Advies Commissies

BAC Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en Waterbeheer: Josan Meijers (water), BAC Regionale Economie & Energie: Jan van Run (EFRO), Bert Pauli, Ben de Reu.
BAC Regionale Bereikbaarheid en Openbaar Vervoer: Remco van Lunteren (TEN-T), Bert Gijsberts (luchtkwaliteit), Henk Brink (transport).
BAC Vitaal Platteland: Patrick van den Broeck (GLB), Hester Maij (GLB).

Ambtelijke Advies Commissies

Toevoeging van HNP-medewerker als adviseur aan betreffende AAC
AAC Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en Waterbeheer, Wim Stooker (Water)
AAC Regionale Economie & Energie, Bas van der Barg (EFRO)
AAC Regionale Bereikbaarheid en Openbaar Vervoer, Eva Gijbels (TEN-T), Sidony Venema (Luchtkwaliteit)
AAC Vitaal Platteland, Tytsy Willemsma (GLB)

Hoofdverantwoordelijke trojka's

EFRO: Bas van der Barg (HNP), AAC Regionale Economie & Energie,
GLB: Tytsy Willemsma (HNP), AAC Vitaal Platteland
Water: Wim Stooker (HNP), AAC Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en Waterbeheer
TEN-T: Dieuwke Piebenga, AAC Regionale Bereikbaarheid en Openbaar Vervoer
Luchtkwaliteit: Sidony Venema (HNP), Regionale Bereikbaarheid en Openbaar Vervoer

Coördinatie lobby Den Haag

Van de lobbyisten die in Den Haag werkzaam zijn, zijn de volgende personen verantwoordelijk voor de volgende dossiers.
Erik de Rijk (Utrecht), Regionale Economie & Energie (EFRO)
Amal Tourabi (Oost-Nederland), Vitaal Platteland

Regionale economie & energie

- *Toekomst regionaal beleid (EFRO)*
Bestuurlijke verantwoordelijkheid:
Jan van Run, Noord-Holland, BAC Regionale Economie & Energie
Ralph de Vries (HNP/Utrecht)
Wim van de Donk (adviseur Europa IPO-bestuur)

Ambtelijke verantwoordelijkheid:

Bas van den Barg, Milos Labovic (HNP)
Eric de Rijk (Plein 20/Utrecht)
Annemarie Gehrels (IPO)

- Kennis en Innovatie

Bestuurlijk verantwoordelijkheid:

Vacature IPO
Rogier van der Sande (HNP/Zuid-Holland)
Wim van de Donk (adviseur Europa IPO-bestuur)

Ambtelijke verantwoordelijkheid:

Sigrid Sengers (HNP), H2020: Alexander van den Bosch (HNP),
Astrid Weij, Lieke van Alphen (HNP)
Annemarie Gehrels (IPO AAC)

Vitaal Platteland

Trojka prioritaire dossiers

- Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Bestuurlijke verantwoordelijkheid:

Patrick Van den Broeck (Limburg),
coördinator Hester Maij (HNP/Overijssel)
Wiebe van der Ploeg (Groningen)
Wim van de Donk (adviseur Europa IPO-bestuur)

Ambtelijke verantwoordelijkheid:

Alexander van den Bosch, Tytsy Willemsma (HNP)
Annemiek Canjels (Limburg)
Amal Tourabi (Plein 20/Oost-Nederland)
Marieke de Groot (IPO)

Regionale bereikbaarheid en openbaar vervoer

- Transport

Bestuurlijke verantwoordelijkheid:

Remco van Lunteren (Utrecht/IPO) (TEN-T)
Henk Brink (HNP/Drenthe)
Wim van de Donk (adviseur Europa IPO-bestuur)

Ambtelijke verantwoordelijkheid:

Eva Gijbels o.v.b., Bert Schampers (HNP)
Dieuwke Piebenga (Noord-Brabant)
Peter Jasperse (IPO)

- Luchtkwaliteit

Bestuurlijke verantwoordelijkheid:

Remco van Lunteren, Utrecht (BAC regionale bereikbaarheid en openbaar vervoer)
Bert Gijsberts (HNP/Flevoland)
Wim van de Donk (adviseur Europa IPO-bestuur)

Ambtelijke verantwoordelijkheid:

Sidony Venema, Joanne Swets (HNP)
Joyce Klink (IPO)
Beate Arends (Zuid-Holland/IPO), Marjon Plantinga (Utrecht/CEMR lucht)
Dimitri Arpad (Plein 20/Noord-Holland)

- *Geluidshinder*

Bestuurlijke verantwoordelijkheid:

Remco van Lunteren (IPO/Utrecht)
Piet de Vey Mestdagh (HNP/Groningen)
Wim van de Donk (adviseur Europa IPO-bestuur)

Ambtelijke verantwoordelijkheid:

Robert Wouters (HNP), t/m febr
Sjef de Wijs (Noord-Brabant)
Joyce Klink (IPO)

- *Water*

Bestuurlijke verantwoordelijkheid:

Josan Meijers (IPO/HNP/Gelderland)&(BAC Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en Waterbeheer)
Piet de Vey Mestdagh (HNP/Groningen, CvdR ENVE)
Wim van de Donk (adviseur Europa IPO-bestuur)

Ambtelijke verantwoordelijkheid:

Tytsy Willemsma, Wim Stooker (HNP)
Tirza Molegraaf (Zuid-Holland), Lilian Bernhardi (Noord-Holland)
Cees Kamphuis/Frank Wagemans (IPO)

Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en leefomgeving

- *Demografische ontwikkeling*

Bestuurlijke verantwoordelijkheid:

Yves de Boer (IPO/Noord-Brabant)
Theo Bovens (HNP/Limburg)
Wim van de Donk (adviseur Europa IPO-bestuur)

Ambtelijke verantwoordelijkheid:

Christiaan Ensing (t/m febr), Tytsy Willemsma, Paul Engelen (HNP)
Ben van Essen (Limburg), Elmer Koole (Groningen)
Ieme Faber, Nienke Broekema (IPO)

- *Raadstraject*

Bestuurlijke verantwoordelijkheid:

Elvira Sweet (HNP/Noord-Holland)
Rogier van der Sande (IPO)
Wim van de Donk (adviseur Europa IPO-bestuur)

Ambtelijke verantwoordelijkheid:

Bert Schampers, Astrid Weij (HNP)
Gonnie Verbruggen (IPO)

Milieu

Milieu onderwerpen worden besproken in verschillende BAC's.
Early warning ligt bij het HNP, uitvoering van monitoring in de provincies.

- *7^e Milieuactieprogramma*

Bestuurlijke verantwoordelijkheid

Ralph de Vries (HNP/Utrecht)
Wim van de Donk (adviseur Europa IPO-bestuur)
IPO: nvt

Ambtelijke verantwoordelijkheid:

Robert Wouters (HNP), t/m febr, medewerker Oost-Nederland
Kees Beurmanjer o.v.b.(Gelderland). (Binnen IPO geen formatie beschikbaar)

Bijlage 3: HNP doelgroepen

De verschillende doelgroepen die geïdentificeerd kunnen worden zijn:

Extern:

Nederland

- Nederlandse gemeenten en waterschappen
- Het Rijk
- Partnerorganisaties
- Nederlandse burgers
- Brusselse samenwerkingsverbanden
- Media
- Bedrijfsleven

Europese instellingen

- Europees Parlement
- Europese Commissie
- Europese Raad
- Permanente Vertegenwoordiging van Nederland in de EU en de Nederlandse Ambassade in Brussel
- Regionale vertegenwoordigingen van andere Europese Lidstaten
- Comité van de Regio's
- Media

Intern:

- Nederlandse provincies
- IPO
- de medewerkers in het HNP
- het HNP bestuur
- de vakexperts en managers Europa uit de provinciehuizen
- de medewerkers van het IPO
- de vak- IPO bestuurders
- de provinciale lobbyisten in Den Haag

Bijlage 4: Lijst met afkortingen en verklaringen

AAC: Ambtelijke Adviescommissie
BAC: Bestuurlijke Adviescommissie
BNC: Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen
CEMR: Council of European Municipalities and Regions
CvdR: Comité van de Regio's
EC: Europese Commissie
EFRO: Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EIP: European Innovation Partnership
EP: Europees Parlement
EU: Europese Unie
GLB: Gemeenschappelijk Landbouwbeleid
HNP: Huis van de Nederlandse Provincies
ICT: Informatie- en Communicatietechnologie
IPO: Interprovinciaal Overleg
KPS: Kring van Provinciesecretarissen
MER: Milieu effect rapportage
NEC-richtlijn: National Emission Ceiling richtlijn
OP: Operationeel Programma
PV: Permanente Vertegenwoordiging van Nederland bij de EU
TEN-T: Trans-European Transport Network
VNG: Vereniging van Nederlandse Gemeenten
WHO: Wereld Gezondheids Organisatie